

Сучасна методика викладання іноземних мов переживає дигітальну фазу розвитку, зумовлену розвитком нових медійних і соціальних умов навчання. Дигіталізація навчального процесу поставила перед методикою нові виклики. Однак антропоцентрична методологія залишається провідною, а методико-дидактичні принципи доповнюються і вдосконалюються.

Література:

1. Helbig G. Das Verhältnis von Sprachwissenschaft und Sprachunterricht im Wandel der Zeiten. *Deutsch als Fremdsprache*. 1994. Heft 4. S. 201–208.
2. Henrici G., Riemer C. *Einführung in die Didaktik des Unterrichts Deutsch als Fremdsprache mit Videobeispielen*. Baltmannsweiler: Schneider-Verl. Hohengehren, 1996. 271 S.
3. Kasper G., Rose K.-R. *Pragmatics in Language Teaching. Pragmatics in Language Teaching*. Cambridge: Cambridge University Press, 2001. P. 1–10.
4. Sornig K. Pragmadidaktische Ansätze im Fremdsprachenunterricht. *Pragmatik. Theorie und Praxis*. Amsterdam: Rodopi, 1981. S. 499–525.
5. Neuner G. *Methodik und Methoden: Überblick. Handbuch Fremdsprachenunterricht*. Tübingen, Basel: Francke, 2007. S. 149–153.
6. Puchta H., Schratz M. *Handelndes Lernen im Englischunterricht*. München: Hueber, 1984. 86 S.

Білик В.В., студентка
Швидка Л.В., к. філол. н., доцент
Черкаський національний університет
імені Богдана Хмельницького

ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ НІМЕЦЬКИХ ФРАЗЕОЛОГІЧНИХ ОДИНИЦЬ ДЛЯ ПОЗНАЧЕННЯ РИС ХАРАКТЕРУ ЛЮДИНИ

Німецькій мові характерна багатовікова історія, протягом якої сформувалася надзвичайно велика кількість вдалих, точних і красивих виразів. Це призвело до формування окремого шару мови, який називається фразеологією. Фразеологія є відносно молодого дисципліною, тому останнім часом вона все частіше стає об'єктом дослідження багатьох мовознавців.

Фразеологія – розділ мовознавства, що вивчає лексично неподільні словосполучення. Вона також вважається сукупністю усталених поєднань слів або ж виразів, характерних для певної мови [1].

Одиницею фразеології є фразеологізм, фразера, або фразеологічний зворот (подані терміни є найпоширенішими і вважаються рівнозначними). Фразеологізм – це стійке поєднання слів, вже існуючі словосполучення, які відтворюються, а не створюються під час мовлення, як вільні словосполучення [3].

Людина завжди прагнула до урізноманітнення своєї мови, використовуючи виразні засоби для вираження власних емоцій, почуттів та особистісних рис. У цьому мовному багатстві так звані фразеологічні одиниці відіграють особливо важливу роль, часто відображаючи не лише певні особливості мови, але й також інші аспекти суспільства.

Згідно з останніми дослідженнями, питання характеру людини користується увагою науковців. Важливо звернути увагу на те, що дане поняття розглядається не тільки в рамках психології чи то філософії, а й також має важливе значення у лінгвістиці. Це зумовлено тим, що кожна людина має власні особливості, і зазвичай вони відображаються у її поведінці та діяльності. Мовні одиниці, що слугують для вираження особливостей характеру людини, - це ж здебільшого фразеологізми.

У цьому контексті постає питання особливостей перекладу фразеологічних одиниць. Адже відтворення фразеологізмів може створювати низку проблем. Тому під час роботи над перекладом фразеологічних зворотів, варто враховувати певні особливості.

Важливо чітко розуміти **значення** фразеологізму, перш ніж перекладати його: як буквального, так і переносного. До прикладу, фразеологізм – *jemandem auf den Arm nehmen* (у дослівному перекладі «взяти когось за руку»). Тож фразеологізм можна помилково інтерпретувати як «допомогти комусь/підтримати». Справжнє ж значення фразеологізму – «обдурити/ошукати» [2].

Контекст – часто значення фразеологічного звороту формується у контексті, в якому він використовується. Наприклад, фразеологізм – *die Nase voll haben* (дослівно «мати повний ніс»). Без контексту даний вислів може тлумачитися як «застудитися». Але в реченні «*Er hat die Nase voll vom Lernen.*», фразеологізм інтерпретується геть зовсім по іншому – «бути ситим по горло».

Перекладацькі прийоми:

- пошук дослівного еквівалента – (*jemandem den Kopf verdrehen* – *закрутити комусь голову*) [4];
- адекватний відповідник – еквівалентний вираз в мові перекладу за змістом, функцією та стилістичним забарвленням, але відрізняється за образним наповненням (*Eile mit Weile* – *хто спішить, той людей смішить*) [4];
- калькування – вислови відтворюються майже слово в слово, але без особливої ритмічної чи образної структури (*ein Kalb darf kein Kalb bleiben* – *не весь час теляткові телятком бути*) [4];
- описовий переклад – відмова від перекладу фразеологізмом (*an der Nase führen* – *водити за носа*) [4];
- контекстуальна заміна – відбувається, орієнтуючись на читача (*Rom wurde nicht in einem Tage erbaut* – *Київ не відразу був збудований*) [4].

Важливо пам'ятати, що головна мета перекладу – передати думки та емоції оригіналу іншою мовою. Не всі фразеологічні одиниці можна перекласти дослівно. У деяких випадках доцільніше використовувати вільний переклад, щоб зберегти сенс та емоційне забарвлення висловлення. Але без знання фразеології

складно зрозуміти яскравість і виразність мови, а відповідно описати характер чи то зовнішність людини.

Література:

1. Баран Я.А. та ін. Фразеологія: знакові величини: [навч. посібн.]. Вінниця : Нова Книга, 2008. 42 с.
2. Кияк Т.Р. Теорія і практика перекладу / Т.Р Кияк. Вінниця: Нова книга, 2006. – 185 - 187 с.
3. Мізін К.І. Німецько-український фразеологічний словник (усталені порівняння). Вінниця: Нова книга, 2005.
4. Ужченко В.Д. Внутрішня форма фразеологізму в зв'язку з внутрішньою формою слова. Мовознавство. 1993. № 3. 494 с.

**Білоус А. В., студентка
Стройкова С. В., к. філол. н., ст. викл.
Черкаський національний університет
імені Богдана Хмельницького**

ВИВЧЕННЯ МЕТАФОРИ У КОГНІТИВНІЙ ЛІНГВІСТИЦІ

Метафора як мовний засіб завжди була предметом уваги науковців. У когнітивній лінгвістиці, підхід, який вивчає метафори, зосереджується на тому, як вони використовуються для організації та розуміння концепцій та світогляду [3]. Дослідження метафори як способу осмислення дійсності дозволяє зрозуміти особливості мислення як окремого індивіда так і цілого соціуму, а отже, відновити особливості мовної картини світу цього соціуму, специфічні риси, властиві певній національній суспільній свідомості, а також вивчити особливості окремих концептів [1].

У когнітивній лінгвістиці метафора розглядається як спосіб уявлення одного концепту через інший. Такі метафори, відомі як концептуальні метафори, створюють систему порівнянь, яка допомагає організувати наше мислення та розуміння світу. Наприклад, у метафорі "час - це гроші", концепт "час" відображається через концепт "гроші", що допомагає нам уявити, що час можна витратити, економити або втратити, так само, як і гроші [4].

Дослідження метафор у когнітивній лінгвістиці також включає аналіз когнітивних процесів, що відбуваються під час розуміння та використання метафор. Це може охоплювати вивчення активування концептуальних метафор під час мовлення. Крім того, вивчення семантики та граматики метафор дозволяє зрозуміти, як вони впливають на значення слів і структуру мовлення [6].